

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 304 din 21.06.2023

Dosar nr.: 87/2022

Petiția nr.: 869/03.02.2022

Petent:

Reclamat: Colegiul Psihologilor din România

Obiect: excluderea psihologilor care exercită profesia în sectorul privat, în regim salarial, cu drept de liberă practică, de la a candida la alegerile în forurile de conducere ale reclamatului

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural al petentului

1.

Numele și sediul reclamatului

2. Colegiul Psihologilor din România, Str. Stoian Militaru nr. 71, sector 4, București, reprezentat legal prin Societatea de avocați Furtună și Asociații SPARL, cu sediul în București, Str. Dionisie Lupu nr. 56, ap. 4, sector 1.

II. Citarea părților

3. Părțile au fost citate la sediul CNCD pentru data de 12.04.2022.

4. Au fost comunicate petentului punctele de vedere ale reclamatului și reclamatului punctele de vedere ale petentului, fiind solicitate concluzii scrise.

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentului

6. Prin petiția **nr. 869/03.02.2022** petentul arată următoarele aspecte relevante:

- la data de 01.02.2022 s-a declanșat procedura de alegeri în forurile de conducere ale reclamatului;
- procedura a exclus posibilitatea de a candida pentru psihologii care exercită profesia în sectorul privat, în regim salarial, cu drept de liberă practică;
- plătește aceeași cotizație ca și alți psihologi care au avut dreptul de a candida.

A depus la dosar înscrieri.

7. Prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2554/07.04.2022** petentul a menținut cele arătate anterior.

8. Petentul, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 2574/07.04.2022**, a depus la dosar înscrieri.

Sușinerile reclamatului

9. Reclamatul, prin adresa înregistrată la CNCD cu **nr. 5046/20.07.2022**, arată următoarele aspecte relevante:

- conform reglementărilor în domeniu, profesia de psiholog cu drept de liberă practică poate fi exercitată numai (a) în calitate de titular, în cadrul cabinetului individual, cabinetelor asociate sau a societății civile profesionale de psihologie, (b) în regim salarial, în calitate de angajat în cadrul cabinetului individual, cabinetelor asociate sau a societății civile profesionale de psihologie;
- nu există posibilitatea exercitării profesiei de psiholog cu drept de liberă practică în baza unui contract de muncă încheiat cu o entitate care nu a fost certificată de reclamat ca fiind structură de psihologie;
- în afara acestor structuri activitatea psihologilor este nelegală.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

10. **O.G. nr. 137/2000** definește discriminarea directă prin art. 2 alin. 1, care prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

11. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

12. Hărțuirea reprezintă o formă specifică a discriminării în care dreptul atins este cel la demnitate.

13. Analiza diferențierii se realizează prin compararea a două situații (art. 1 alin. 3 al **O.G. nr. 137/2000**: *„exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile”*).

14. Prin nediferențiere judecătorii Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) înțeleg în primul rând tratamentul egal al persoanelor care se află în situație similară sau analoagă: *„art. 14 protejează persoanele plasate în situație similară”* (**Marckx împotriva Belgiei**, 13 iunie 1979, §32) sau *„analoagă”* (**Van der Musselle împotriva Belgiei**, 23 noiembrie 1983, §46) ori *„relevant similară”* (**Fredin împotriva Suediei**, 18

februarie 1991, §60), ulterior fiind utilizată sintagma „*analoagă ori relevant similară*” (**Sheffield și Horsham împotriva Regatului Unit**, 30 iulie 1998, §75).

15. Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu, iar între acest criteriu și faptele imputate reclamatului trebuie să existe un raport de cauzalitate.

16. Criteriile enumerate de **O.G. nr. 137/2000** sunt doar ilustrative, nu exhaustive, precizând „*sau oricare alt criteriu*”, însă aceste criterii, conform cazuisticii CEDO, trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (**Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei**, 7 decembrie 1976, §56). „*Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele*” (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „*orice altă situație*” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (**Clift împotriva Regatului Unit**, 13 iulie 2010, §62).

17. Privind dreptul, Colegiul director se poate raporta la orice drept prevăzut de **O.G. nr. 137/2000**, de legislația națională respectiv de tratatele internaționale ratificate de România. CEDO, în cauza **Sejdić și Finci împotriva Bosniei și Herțegovinei**, 22 decembrie 2009, §53, arată că **Protocolul adițional nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului** acoperă patru cazuri, în particular când o persoană este discriminată

„i. în a se bucura de orice drept asigurat în mod specific unei persoane conform legislației naționale;

ii. în a se bucura de un drept care se poate deduce din obligația clară a unei autorități publice în temeiul legislației naționale;

iii. de către o autoritate publică în exercitarea puterii discreționare (spre exemplu acordarea unor subvenții);

iv. prin orice alt act sau omisiune de către o autoritate publică (spre exemplu comportamentul autorităților de impunere a respectării legii când controlează o rebeliune).”

18. **Legea 213/2004** are următoarele prevederi relevante:

„Art. 6

Exercitarea profesiei de psiholog se desfășoară:

a) în sectorul privat, în regim salarial, sau independent cu drept de liberă practică, potrivit dispozițiilor prezentei legi și ale altor reglementări și acte normative în vigoare;

b) în sectorul public, în care psihologii au, după caz, statutul de funcționar public, cadru didactic și alte funcții, potrivit prevederilor legilor speciale și regulamentelor sau statutelor instituției respective.

[..]

Art. 13

1. Pentru exercitarea profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot înființa, la alegere, potrivit legii, cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau își pot desfășura activitatea în temeiul unor contracte de muncă, potrivit legii.

2. Indiferent de forma de exercitare a profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot angaja salariați, în condițiile legii”.

19. Conform **Hotărârii nr. 1/2006** a Comitetului director al Colegiului Psihologilor din România, profesia de psiholog cu drept de liberă practică poate fi exercitată numai (a) în calitate de titular, în cadrul cabinetului individual, cabinetelor asociate sau a societății civile

profesionale de psihologie, (b) în regim salarial, în calitate de angajat în cadrul cabinetului individual, cabinetelor asociate sau a societății civile profesionale de psihologie.

Colegiul director al CNCD reține următoarele:

20. Din înscrisurile existente la dosar se constată că în conformitate cu prevederile legale în domeniu profesia de psiholog cu drept de liberă practică poate fi exercitată numai (a) în calitate de titular, în cadrul cabinetului individual, cabinetelor asociate sau a societății civile profesionale de psihologie, (b) în regim salarial, în calitate de angajat în cadrul cabinetului individual, cabinetelor asociate sau a societății civile profesionale de psihologie. Orice altă formă de liberă practică a profesiei este nelegală.

21. Excluderea psihologilor care exercită profesia în sectorul privat, în regim salarial, cu drept de liberă practică, în afara formelor legale, de la a candida la alegerile în forurile de conducere ale reclamatului, nu reprezintă discriminare, întrucât persoanele care practică nelegal o profesie nu sunt în situație comparabilă cu cei care o practică legal.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Excluderea psihologilor care exercită profesia în afara formelor legale nu reprezintă discriminare conform art. 2 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**;
2. O copie a prezentei hotărâri se comunică părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: —

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA - Membru

GRAMA HORIA - Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN – Membru

Redactată și motivată: A.Cs., H.I.
Data redactării: 22.06.2023

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.